

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE, Euratom) 2022/2434

z dnia 6 grudnia 2022 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 w odniesieniu do ustanowienia zróżnicowanej strategii finansowania jako ogólnej metody zaciągania pożyczek

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 322 ust. 1,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 106a,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 220 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽³⁾ („rozporządzenie finansowe”) stanowi, że Komisja jest upoważniona, w danym akcie podstawowym, do zaciągania pożyczki w imieniu Unii lub Euratomu w celu dalszego udzielenia odpowiednich kwot państwom członkowskim lub państwom trzecim będącym beneficjentami na warunkach mających zastosowanie do zaciąganych pożyczek. W tym względzie wielkość przepływów pieniężnych odpowiadających pożyczonym funduszom i pożyczkom jest zrównoważona. Oznacza to, że Unia musi przeprowadzać operacje rynkowe w oparciu o potrzeby w zakresie wypłat dla każdego konkretnego przypadku udzielania pożyczek, co ogranicza możliwość spójnego planowania różnych operacji zaciągania pożyczek i kształtowanie struktury zapadalności w celu osiągnięcia najlepszych wyników pod względem kosztów.
- (2) Finansowanie poszczególnych programów pomocy finansowej za pomocą odrębnych metod finansowania stwarza koszty i złożoność, ponieważ różne programy pomocy finansowej konkurują o ograniczoną liczbę możliwości finansowania. Powoduje to fragmentację podaży dłużnych papierów wartościowych Unii oraz ogranicza płynność i zainteresowanie inwestorów odrębnymi programami, mimo że wszystkie dłużne papiery wartościowe Unii mają taką samą – wysoką – jakość kredytową. Pomoc finansowa powinna być zatem zorganizowana w oparciu o jednolitą metodę finansowania, która zwiększa płynność obligacji unijnych oraz atrakcyjność i opłacalność emisji unijnej.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 22 listopada 2022 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 6 grudnia 2022 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- (3) Potrzeba jednolitej metody finansowania jest szczególnie widoczna w obecnym kontekście wsparcia finansowego dla Ukrainy ze względu na jej pilne potrzeby finansowania. Niedawne doświadczenia związane z potrzebami finansowymi Ukrainy uwypukliły wady fragmentarycznego podejścia do organizacji długu Unii. Aby wzmocnić pozycję Unii jako emitenta długu denominowanego w euro, niezwykle ważne jest zorganizowanie wszystkich nowych emisji w ramach jednolitej metody finansowania.
- (4) Model jednolitej metody finansowania oraz większość elementów infrastruktury niezbędnej do jej wdrożenia ustanowiono już w formie zróżnicowanej strategii finansowania na podstawie decyzji (UE, Euratom) 2020/2053 ⁽⁴⁾. Strategia ta umożliwiła skuteczne uruchomienie środków finansowych na dotacje i pożyczki na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ⁽⁵⁾ oraz na szereginnych programów unijnych, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2020/2094 ⁽⁶⁾. Ze względu na oczekiwaną złożoność operacji niezbędnych do zaspokojenia pilnych potrzeb finansowania Ukrainy oraz do przewidywania ewentualnych przyszłych operacji zaciągania i udzielania pożyczek należy ustanowić zróżnicowaną strategię finansowania jako jednolitą metodę finansowania realizacji operacji zaciągania i zaciągania pożyczek.
- (5) Stosowanie zróżnicowanej strategii finansowania powinno umożliwić elastyczną realizację programu finansowania, przy pełnym poszanowaniu zasad neutralności budżetowej i równowagi budżetowej określonych w art. 310 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”). Beneficjenci powinni w pełni ponosić koszty programu finansowania w oparciu o jednolitą metodykę alokacji kosztów, która zapewnia przejrzystą i proporcjonalną alokację kosztów. Zobowiązania do spłaty powinny nadal spoczywać na beneficjentach pomocy finansowej, zgodnie z art. 220 ust. 5 lit. e) rozporządzenia finansowego.
- (6) Realizacja zróżnicowanej strategii finansowania wymaga przestrzegania jednolitego zbioru zasad w odniesieniu do wszystkich opartych na niej programów zaciągania i udzielania pożyczek. Zasady te należy zatem dodać do horyzontalnych przepisów finansowych określonych w rozporządzeniu finansowym przyjętym przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE.
- (7) Zróżnicowana strategia finansowania powinna zapewnić Komisji większą elastyczność w odniesieniu do harmonogramu i terminów zapadalności pojedynczych transakcji finansowania oraz umożliwić regularne i stałe wypłaty na rzecz różnych krajów będących beneficjentami. Strategia taka powinna opierać się na łączeniu instrumentów finansowania. Zapewniłoby to Komisji elastyczność w organizowaniu płatności na rzecz beneficjentów niezależnie od warunków rynkowych w momencie dokonywania płatności, przy jednoczesnym zmniejszeniu ryzyka, że Komisja musiałaby gromadzić stałe kwoty w niestabilnych lub niekorzystnych warunkach.
- (8) Zapewnienie Komisji tej elastyczności wymagałoby wprowadzenia wspólnej puli płynności. Taka scentralizowana funkcja zarządzania płynnością sprawiłaby, że zdolność Unii do finansowania stałaby się bardziej odporna i była w stanie wytrzymać tymczasowy brak równowagi wszystkich wpływów i wypływów w oparciu o solidną zdolność prognozowania płynności.
- (9) Komisja powinna realizować wszystkie niezbędne transakcje mające na celu zapewnienie regularnej obecności na rynku kapitałowym, osiągnięcie jak najlepszych kosztów finansowania oraz ułatwienie transakcji na dłużnych papierach wartościowych Unii i Euratomu.
- (10) Rozszerzając zrównoważoną strategię finansowania na szerszy zakres programów, Komisja powinna zatem dokonać niezbędnych ustaleń w celu jej wdrożenia. Ustalenia te powinny obejmować ramy zarządzania, procedury zarządzania ryzykiem oraz metodykę alokacji kosztów, która powinna być zgodna z art. 220 ust. 5 lit. e) rozporządzenia finansowego. Aby zapewnić przejrzystość, Komisja powinna regularnie przedstawiać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wyczerpujące informacje na temat wszystkich aspektów swojej strategii zaciągania pożyczek i zarządzania długiem.
- (11) Należy zatem zmienić rozporządzenie finansowe.

⁽⁴⁾ Decyzja Rady (UE, Euratom) 2020/2053 z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej oraz uchylająca decyzję 2014/335/UE, Euratom (Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 23).

- (12) Ze względu na pewność i jasność prawa w odniesieniu do już przyznanej pomocy finansowej oraz w odniesieniu do pomocy finansowej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/... ustanawiającego instrument wsparcia dla Ukrainy na rok 2023 (pomoc makrofinansowa +) ⁽⁷⁾, niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie wyłącznie do programów pomocy finansowej, w odniesieniu do której akty podstawowe wchodzi w życie w dniu 9 listopada 2022 r. lub po tym dniu.
- (13) Z uwagi na pilną potrzebę wynikającą z wyjątkowych okoliczności spowodowanych niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną wojną napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie, należy zastosować wyjątek od terminu ośmiu tygodni przewidziany w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, TFUE i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (14) W świetle sytuacji na Ukrainie, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE, Euratom) 2018/1046 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 220 uchyla się ust. 2 i 7;
- 2) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 220a

Zróżnicowana strategia finansowania

1. Komisja wdraża zróżnicowaną strategię finansowania obejmującą pożyczki zatwierdzone na podstawie art. 5 ust. 1 decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053 (*) oraz, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków, operacje zaciągania pożyczek i zarządzania długiem w celu finansowania programów pomocy finansowej. Zróżnicowana strategia finansowania jest wdrażana za pomocą wszystkich niezbędnych transakcji mających na celu regularną obecność na rynku kapitałowym, opiera się na łączeniu instrumentów finansowania i wykorzystuje wspólną pulę płynności.
2. Komisja dokonuje koniecznych ustaleń w zakresie wdrażania zróżnicowanej strategii finansowania. Komisja regularnie przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wyczerpujące informacje na temat wszystkich aspektów swojej strategii zaciągania pożyczek i zarządzania długiem.

(*) Decyzja Rady (UE, Euratom) 2020/2053 z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej oraz uchylająca decyzję 2014/335/UE, Euratom (Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1).”

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do programów pomocy finansowej, w odniesieniu do których akty podstawowe wchodzi w życie w dniu 9 listopada 2022 r. lub po tym dniu.

(7) Dotychczas nieopublikowane w *Dzienniku Urzędowym*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 6 grudnia 2022 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
Z. STANJURA
